

Pracujący na własny rachunek w II kwartale 2017 r. (na podstawie wstępnych wyników badania modułowego BAEL)

23.02.2018 r.

2882 tys.

Liczba osób pracujących na własny rachunek

W II kwartale 2017 roku zbiorowość osób pracujących na własny rachunek liczyła 2882 tys. Stanowiła ona 17,5% ogółu osób pracujących w Polsce wg kryterium stosowanego w BAEL (16496 tys. osób).

Większość tej populacji - 68,5%, stanowili mężczyźni. Uwzględniając natomiast miejsce zamieszkania częściej na własny rachunek pracowali mieszkańcy wsi (52,8%).

Ponad 2/3 pracujących na własny rachunek to mężczyźni

Przyczyny podjęcia pracy na własny rachunek

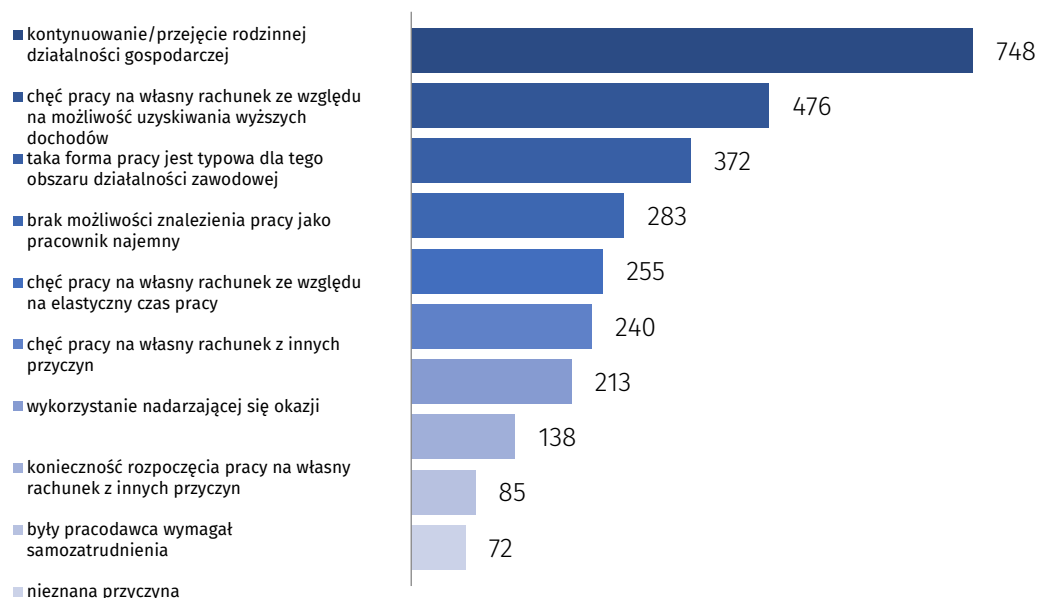
Najczęstszą przyczyną podjęcia pracy na własny rachunek było kontynuowanie lub przejście rodzinnej działalności gospodarczej (748 tys., tj. 26,0%). Był to powód wskazywany przede wszystkim przez mężczyzn (548 tys.) a biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania przyczyna ta częściej była wymieniana przez mieszkańców wsi (656 tys. osób). Wskazuje to na kontynuowanie rodzinnej działalności w rolnictwie.

Drugim w kolejności powodem podejmowania pracy na własny rachunek była chęć uzyskiwania wyższych dochodów (476 tys., tj. 16,5%). W przeciwieństwie do poprzedniej przyczyny, był to powód wskazywany głównie przez mieszkańców miast (319 tys.).

Najrzadziej występującym, ale bardzo istotnym z punktu widzenia oceny pełnego obrazu omawianej zbiorowości, powodem podejmowania pracy na własny rachunek, było wymaganie byłego pracodawcy, aby respondent podjął pracę w formie samozatrudnienia. Powód taki wskazało 85 tys. (tj. 2,9%) prowadzących własną działalność gospodarczą.

Najczęstszą przyczyną podjęcia pracy na własny rachunek było kontynuowanie lub przejście rodzinnej działalności gospodarczej

Wykres 1. Przyczyny podjęcia pracy na własny rachunek (w tysiącach)

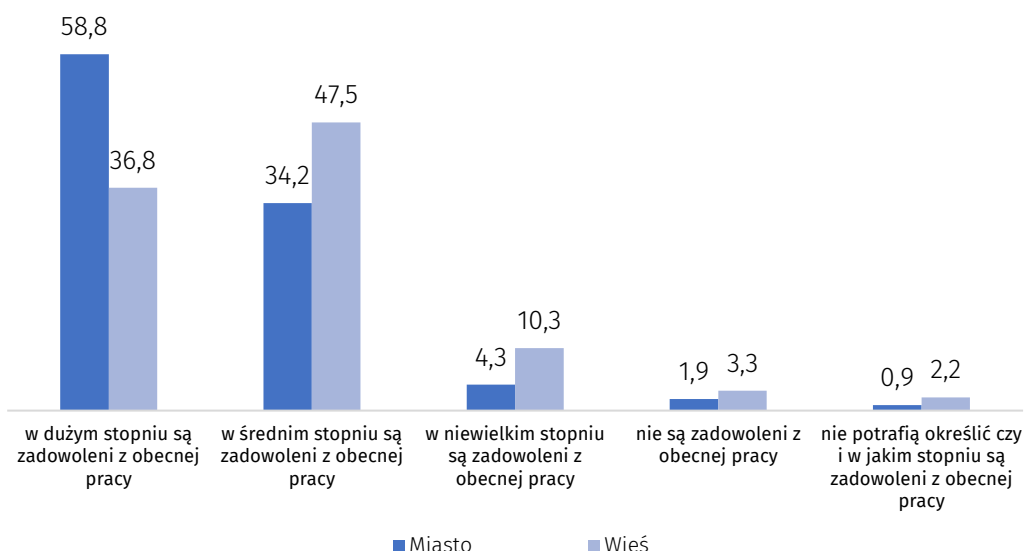

Zadowolenie z obecnie wykonywanej pracy

Osoby prowadzące własną działalność w zdecydowanej większości były zadowolone z obecnie wykonywanej pracy, 88,4 % z nich deklaroowało duży bądź średni stopień zadowolenia ze swojej pracy. Nieco większą satysfakcję z pracy na własny rachunek deklarowali mieszkańcy miast (92,9%) niż mieszkańcy wsi (84,3%). Różnice pomiędzy deklaracjami kobiet i mężczyzn były nieznaczne.

88,4 % ogółu pracujących na własny rachunek jest co najmniej w średnim stopniu zadowolona ze swojej pracy

Wykres 2. Pracujący na własny rachunek według stopnia zadowolenia z obecnej pracy oraz miejsca zamieszkania (w %)

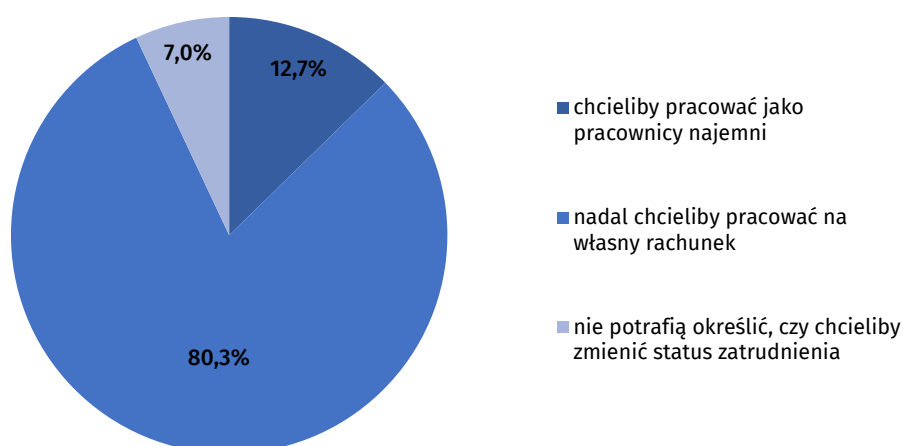

Skłonność do zmiany statusu zatrudnienia. Zależność ekonomiczna i organizacyjna

Stosunkowo wysokie zadowolenie z wykonywanej pracy znajdowało również potwierdzenie w danych dotyczących chęci zmiany obecnego statusu zatrudnienia. Spośród całej zbiorowości pracujących na własny rachunek aż 80,3 % nadal chciałoby prowadzić własną działalność gospodarczą. Zaledwie 12,7% wolaloby zmienić obecną formę wykonywania pracy i pracować jako pracownicy najemni.

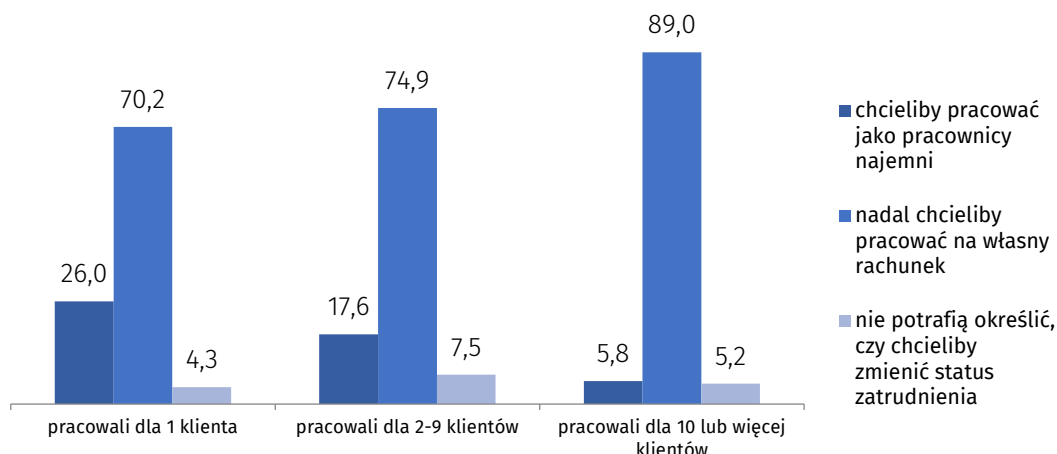
80,3% pracujących na własny rachunek nadal chciałoby prowadzić własną działalność gospodarczą

Wykres 3. Pracujący na własny rachunek według chęci zmiany obecnego statusu zatrudnienia (w %)

Charakterystyczne było to, że największy odsetek pracujących na własny rachunek chcących zmienić swój status zatrudnienia na pracę najemną, obserwowany był wśród osób, które pracowały tylko dla jednego klienta (26,0%). Im większa była liczba klientów, dla których respondenci wykonywali pracę, tym mniejsza była ich skłonność do zmiany obecnej formy pracy - wśród osób pracujących dla 10 lub więcej klientów zaledwie 5,8% chciałoby pracować jako pracownicy najemni.

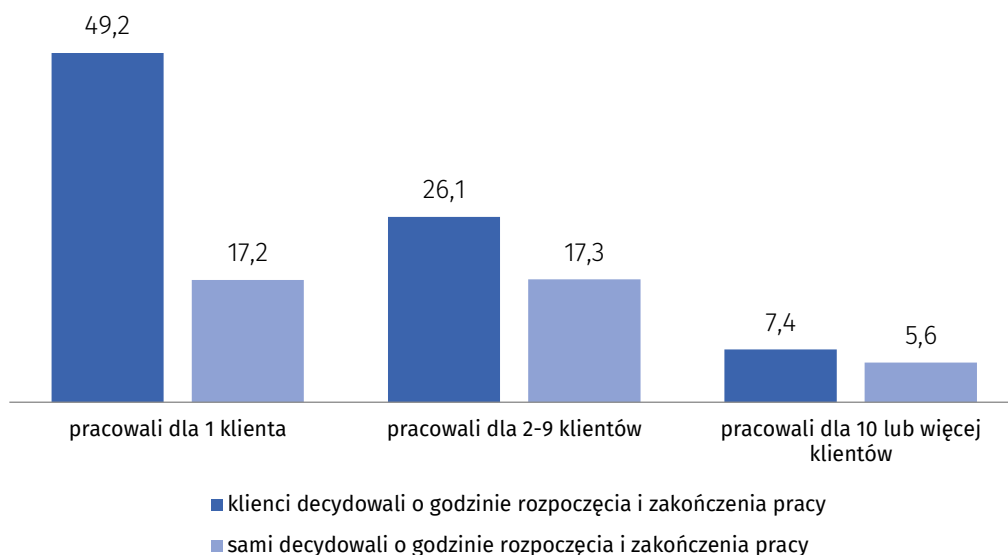
Wykres 4. Pracujący na własny rachunek według liczby klientów oraz chęci zmiany obecnego statusu zatrudnienia (w %)

W przypadku osób, które miały wielu klientów, zależność finansowa od jednego z nich (więcej niż 75% dochodu pochodzących od jednego zleceniodawcy), również w pewnym stopniu warunkowała chęć zmiany statusu zatrudnienia. Wśród osób z jednym dominującym zleceniodawcą, 17,7 % wyrażało chęć zmiany obecnej formy pracy na pracę najemną, w przypadku pracujących na własny rachunek bez głównego klienta odsetek ten wynosił 10,0%.

Podobna tendencja widoczna była w przypadku zależności organizacyjnej od klientów, scharakteryzowanej poprzez możliwość samodzielnego decydowania o godzinie rozpoczęcia i zakończenia pracy. Im zależność ta była większa tym większa była skłonność do zmiany obecnej pracy na pracę najemną. Wśród osób pracujących dla jednego klienta, które były zależne organizacyjnie od swojego zleceniodawcy aż 49,2% chciało zmienić pracę na pracę najemną (w przypadku braku takiej zależności odsetek ten wynosił 17,2%). W grupie prowadzących własną działalność gospodarczą, posiadających od 2 do 9 klientów analogiczne wskaźniki kształtowały się na poziomie 26,1% oraz 17,3%. W przypadku osób posiadających 10 lub więcej klientów zależność organizacyjna nie wpływała na większą skłonność do zmiany obecnego statusu zatrudnienia.

Wykres 5. Pracujący na własny rachunek, którzy chcieliby pracować jako pracownicy najemni według liczby klientów i stopnia zależności organizacyjnej (w %)

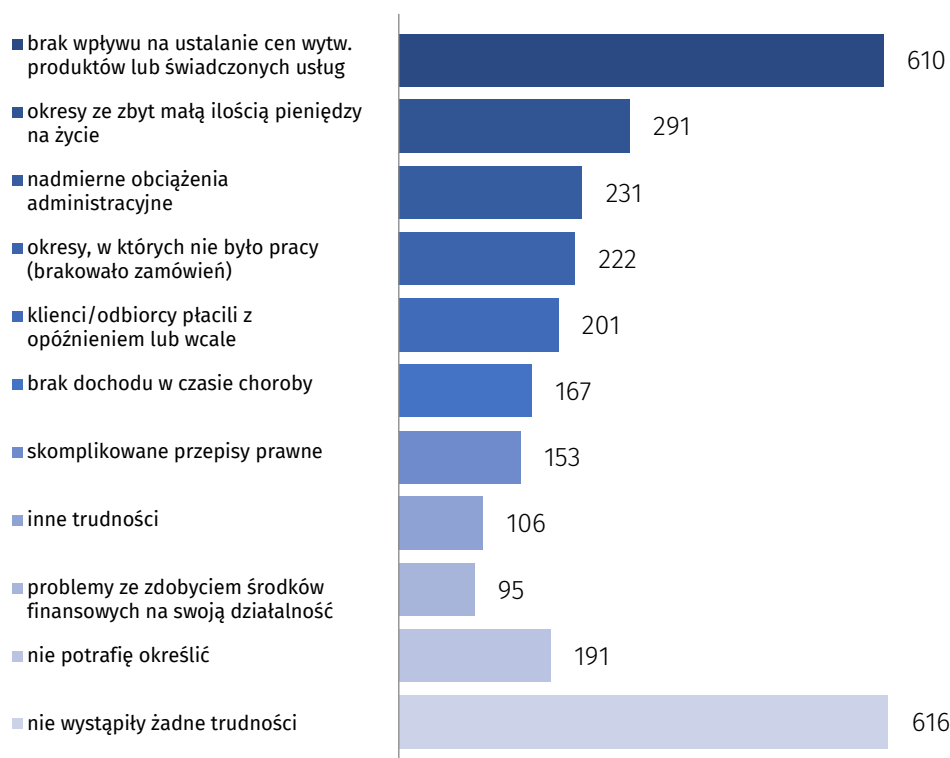
Najważniejsze trudności w prowadzeniu własnej działalności

Najważniejszą trudnością w prowadzeniu własnej działalności gospodarczej, wskazywaną przez osoby pracujące na własny rachunek był "brak wpływu na ustalanie cen wytwarzanych produktów lub świadczonych usług" - zadeklarowało ją 610 tys. osób. Trudność ta odczuwana była głównie przez mieszkańców wsi (539 tys.), co wskazuje na to, że była ona przede wszystkim związana ze specyfiką działalności rolniczej. W miastach najczęściej wskazywaną trudnością były nadmierne obciążenia administracyjne (161 tys.).

Co ciekawe, duża grupa osób pracujących na własny rachunek (616 tys.) pytana o najważniejsze trudności w prowadzeniu własnej działalności odpowiedziała, że "nie wystąpiły żadne trudności". Taka postawa potwierdza wcześniejsze wyniki mówiące o zadowoleniu z wykonywanej pracy oraz chęci kontynuowania własnej działalności.

Najważniejszą trudnością w prowadzeniu własnej działalności gospodarczej jest "brak wpływu na ustalanie cen wytwarzanych produktów lub świadczonych usług"

Wykres 6. Pracujący na własny rachunek, według najważniejszej trudności w prowadzeniu własnej działalności gospodarczej (w tysiącach)

Opracowanie merytoryczne:

**Departament Badań Demograficznych
i Rynku Pracy**

Marcin Szczepaniak

Tel: 22 608 36 95

e-mail: M.Szczepaniak@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

Rzecznik Prasowy Prezesa GUS

Karolina Dawidziuk

Tel: 22 608 3475, 22 608 3009

e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Wydział Współpracy z Mediami

tel.: 22 608 34 91, 22 608 38 04

faks: 22 608 38 86

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Aktywność ekonomiczna ludności Polski – publikacja kwartalna](#)

Inne opracowania zawierające wyniki tych badań: stat.gov.pl → Obszary tematyczne → Rynek pracy

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Aktywność ekonomiczna](#)

[Pracujący wg BAEL, NSP2002 i NSP2011](#)

Informacja zawiera wyniki badania "Pracujący na własny rachunek" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej

